

Concept

Amstelodamum jaarverslag 2009

Het jaar 2009 was voor het bestuur een bewogen jaar, niet op de laatste plaats door het terugtreden van twee zeer gewaardeerde bestuursleden. Op de jaarvergadering namen wij afscheid van mevrouw W. Chr. Pieterse die vanaf 1994 lid van het bestuur was en na het overlijden van penningmeester Frans Amende zijn functie overnam. Zij was waarlijk een perfecte opvolger van hem en het Genootschap is haar voor haar vele werkzaamheden terzake en voor haar niet genoeg te waarderen overige inbreng bijzonder erkentelijk. Mevrouw Pieterse werd per 1 januari opgevolgd door het bestuurslid Gerrit van der Plas, die sinds 1986 lid van het bestuur was.

Bijna niet weg te denken uit het bestuur was de secretaris, Manfred Evers. In 1973 trad hij aan in het bestuur en hij werd in dat jaar tot secretaris benoemd. Op 1 januari legde ook hij zijn functie binnen het bestuur neer en op de jaarvergadering trad hij als bestuurslid terug. Hij heeft in de loop van de jaren een stempel op de vereniging gedrukt. Zijn grote kennis van het monumenten- en het restauratiewezen, zijn grote betrokkenheid bij de historie van de stad en bij Amstelodamum: wij zullen op de vergaderingen zijn waardevolle opmerkingen missen. Men leze de talloze jaarverslagen van zijn hand en dan wordt het duidelijk hoe zijn inbreng binnen het bestuur was. De heer Evers werd opgevolgd door de ondergetekende die samen met prof. Henk van Nierop het secretariaat zal vervullen. Mevrouw Judith C.E. Belinfante heeft zich bereid verklaard zitting in het bestuur te nemen. Vooruitlopend op een benoeming door de Algemene Ledenvergadering in 2010 nam zij reeds aan een aantal vergaderingen van het bestuur deel.

Dat de bovengenoemde bestuursleden terugtraden als lid van het bestuur is niet los te zien van een andere belangrijke gebeurtenis die de komende jaren een stempel op het Genootschap zal drukken en waarbij beiden een kritische kanttekening plaatsten: de professionalisering van het bestuur door het aantrekken van de heer Bas Lubberhuizen, die als uitgever de publicaties van het Genootschap zal begeleiden. Aan hem is ook de taak van de ledenadministratie toebedeeld naast de inning van de contributies, waarbij hij hulp heeft van Abonnementenland BV te Uitgeest. Het bestuur heeft met de bijstand van deze beroepmatige administrateur intussen goede ervaringen. De heer Lubberhuizen is inmiddels een jaar als uitgever van het Genootschap opgetreden; tot grote tevredenheid zijn in overleg met hem een aantal vernieuwingen doorgevoerd, en het bestuur verwacht een goede samenwerking voor de

toekomst. Overigens, de redactie blijft geheel onafhankelijk van de uitgever en trouwens ook van het bestuur, niet anders dan zij in het verleden ook was.

Uit het bestuur zijn geen andere leden vertrokken. Het bovengenoemde was al ingrijpend genoeg. Wel trad aan de heer Marten Jan Bok, universitair hoofddocent aan de Universiteit van Amsterdam, sinds een aantal jaren lid van de redactie. Op de jaarvergadering werd wegens periodiek aftreden prof. Piet Hein Gerver herbenoemd. Afscheid van de redactie nam voorts de heer Remmelt Daalder. Mevrouw Elisabeth Spits en de heer Eric Schmitz versterkten de redactie in de loop van het jaar.

Het jaar 2009 was het eerste jaar dat het Maandblad niet meer zes maal verscheen, doch met behoud van het aantal pagina's tekst eens per kwartaal. Dat dit een aanzienlijke kostenvermindering met zich brengt zal duidelijk zijn. De kosten van verzending van het drukwerk wordt op deze wijze met ongeveer een derde verminderd. De bestuursmededelingen werden dit jaar voor het eerst op een los katern bij het Maandblad gevoegd, waarmee – naar het bestuur verwacht – de losse verkoop van het blad zonder deze voor buitenstaanders niet altijd even boeiende berichten bevorderd zal worden.

De secretaris en de penningmeester zijn het afgelopen jaar druk doende geweest de respectieve portefeuilles over te nemen en deze aan de veranderde situatie aan te passen. Zij verwachten in de loop van 2010 deze werkzaamheden te kunnen afronden.

De jaarvergadering vond dit jaar op 29 maart plaats in het Museum Ons' Lieve Heer op Solder. Een aantal leden van de staf onder leiding van de directeur, Mevrouw Judikje Kiers, heette in de zolderkerk een betrekkelijk groot gezelschap welkom. Mevrouw Kiers gaf een boeiend exposé over de grootse verbouwingsplannen van het museum, waarmee inmiddels een begin is gemaakt. Het pand aan de overzijde van de Heintje Hoekssteeg zal bij het museum worden getrokken en ontvangstzaal, winkel, koffiekamer en administratieve ruimten omvatten. Een loopbrug zal de verbinding met het oorspronkelijke museum vormen. Voor het overige wordt verwezen naar het verslag van de secretaris, dat in het Maandblad en op de website staat gepubliceerd.

Na de jaarvergadering van 2008, gehouden in het Museum Het Schip meldden zich mevrouw M. Groeneveld-Froger en de heren S. Crespo en P.M. Maitland, die zich, met het bestuur, oriënteerden op een mogelijkheid het Genootschap nieuwe wegen te doen inslaan. Een paar bijeenkomsten in 2008 en 2009 hebben niet tot directe resultaten geleid. Wel is het bestuur deze leden erkentelijk voor de door hen aangedragen ideeën, waarvan in de komende jaren de vruchten zullen worden geplukt. Het bestuur is bijzonder ingenomen met het feit dat uit de leden

initiatieven naar voren komen die het functioneren van het Genootschap betreffen. Veel te weinig zijn de leden actief betrokken bij het wel en wee van hun vereniging.

Na vele startmoeilijkheden was het rond de jaarwisseling zover dat de website van het Genootschap “in de lucht ging”. Na een eerste proef werd door de heer Gijs Sierman, ontwerper onder meer van de omslag van het Maandblad, het definitieve plan gemaakt. De volgende stappen zijn de eerste plannen verder uit te werken en de website zo te onderhouden dat deze een permanente weergave wordt van het leven en welzijn van het Genootschap. Verder verwacht het bestuur veelvuldig met de leden via de website te zullen communiceren: verslagen, oproepingen tot vergaderingen en andere bijeenkomsten, voordrachten, excursies enz. Een van de eerste grote projecten is de weergave op de website van alle Maandbladen en Jaarboeken, zoals die enige jaren geleden – gerealiseerd door de stichting Historic Future – op de cd-roms zijn vastgelegd. Het bestuur hoopt van harte dat zich enkele leden melden die voor het onderhoud van de site willen zorgdragen.

Op 26 maart herdachten wij het feit dat honderd jaar geleden het eerste Jaarboek verscheen. In het Scheepvaarthuis, thans hotel van onze sponsor, Grand hotel Amrâth, kwamen ruim zestig leden en genodigden bijeen, waar zij de feestrede van Prof. Piet de Rooy aanhoorden (zie het Maandblad 96-3 van juli-september 2009), waarna de voorzitter in de in de Grote Vergaderzaal zaal ofwel Beraadzaal ons erelid, burgemeester M.J. Cohen, het eerste exemplaar van het honderdste Jaarboek overhandigde. Het gezelschap kreeg daarna de mogelijkheid door het Scheepvaarthuis dwalende weer naar beneden te gaan, waar de directie een borrel aanbood.

Op 10 juli organiseerde het Genootschap, in samenwerking met het Centrum voor de studie van de Gouden Eeuw van de Universiteit van Amsterdam een symposium over de restauratie van het Paleis op de Dam. Inleiders waren de Heren Bert van Bommel, Krijn van den End, Pieter Vlaardingebroek en Gerrit Vermeer. Een verslag van de discussie staat opgenomen op de web-site.

Mevrouw Renée Kistemaker was van 1986 tot 2001 lid van het bestuur, tot zij voorzitter werd van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap en het 150-jarig jubileum van het KOG zou voorbereiden. Van haar hoofdfunctie, senior-consultant van het Amsterdams Historisch Museum nam zij in de loop van dit jaar afscheid en met het Museum organiseerde Amstelodamum te harer ere op 4 juni een symposium, gehouden in het Zonnehuis in Amsterdam Noord. “Stads- en Buurtmusea” was het onderwerp van die middag, waar, na de opening door de voorzitter mr. Willem van Bennekom, mevrouw drs. Pauline Kruseman haar feestelijk toesprak en de heren Paul Knevel (UvA),

Jacques Börger (Historisch Museum Rotterdam), Frank Bijdendijk (directeur woningbouwcorporatie Stadgenoot, voorheen Het Oosten) en Henk Ras (Museum Amsterdam Noord) en de dames Alice Roegholt (Museum Het Schip) en Mieke Krijger (Jordaanmuseum) inleidingen hielden. Na afloop begaven de symposiumgangers zich naar het AHM voor een druk bezochte met muziek omlijste receptie.

In 2008 overleed Kees Fens, die jaren achtereen een column in het Maandblad schreef. Vlak voor zijn overlijden werd hem een bundel van zijn bijdragen, getiteld *Het Geluk van de Brug* (uitgegeven door uitgeverij Bas Lubberhuizen onder auspiciën van het Genootschap) in het Pakhuis De Zwijger aangeboden. Op 14 juni, ongeveer een jaar na zijn verscheiden, werd door de burgemeester brug 49 over de Keizersgracht tussen de Hartenstraat en de Reestraat gedoopt tot de “Kees Fens brug”. Het was deze brug waarop Fens jarenlang uitkeek en die de aanleiding was voor de titel van het boekje. De tweede voorzitter, prof. Wim Vroom, hield een herdenkingsrede.

Op 25 maart organiseerde het Genootschap in samenwerking met het AHM een ontvangst voor de leden in het museum, waar het lid van de redactie Norbert E. Middelkoop een inleiding hield bij de door hem samengestelde tentoonstelling “Old masters of Amsterdam”.

De voorjaarsexcursie vond plaats op 13 juni en had als bestemming de Stelling van Amsterdam, waarbij een veertigtal leden het Fort Vijfhuizen bezocht, waar prof. H. Amersfoort, hoogleraar aan de Koninklijke Defensie Leergangen te Breda en de Universiteit van Amsterdam, een inleiding hield. De najaarsexcursie voerde op 28 november naar de in juni geopende Hermitage aan de Amstel, waar de architect Hans van Heeswijk meer dan zestig leden onderhield over de bouwkundige aspecten van de verbouwing van het voormalige bejaardenhuis De Amstelhof.

Ook dit jaar werden in het AHM de novemberlezingen gehouden. Onderwerp vormden de stadsarchitecten in de negentiende en de twintigste eeuw. De sprekers waren Guido Hoogewoud over de stadsarchitecten Bastiaan de Greef (1856-1890) en Willem Springer (1858-1891), Jos Smits en Coert Krabbe over Adriaan Willem Weissman (1891-1894), Vladimir Stissi over Allard Remco Hulshoff (1924-1946) en Jeroen Schilt over Ben Merkelbach (1956-1961). Het is spijtig te moeten constateren dat deze lunchbijeenkomsten door een zo klein aantal belangstellenden wordt bezocht.

De voorzitter en het bestuurslid Hoogewoud namen steeds deel aan het Amsterdamoverleg van de historische verenigingen, dat na een periode van betrekkelijke rust weer volop actief was. De heer Willem van Bennekom trad als voorzitter op.

Speerpunten waren dit verenigingsjaar voor ons onder meer de restauratie van het Paleis op de Dam, de zorg omtrent de bebouwing langs de Noord-Zuidlijn, en de zogenaamde structuurvisie van het college van B & W met de daaruit voortvloeiende hoogbouw in de stad. Alle onderwerpen die ook de bestuursvergaderingen beheersten. Of Amsterdam op de Werelderfgoedlijst van de Unesco moest komen werd met minister Plasterk door een afvaardiging van het bestuur in een rondvaartboot – met lunch – bediscussieerd . De voorzitter nam deel aan een werklunch ter gelegenheid van het bezoek van de heer Barbato die namens ICOMOs de Unesco terzake adviseert.

Het Maandblad verscheen vier maal. Verschillende schrijvers traden als columnist op, de plaats van Kees Fens innemende. Het honderdste Jaarboek verscheen in maart met bijdragen van Ignaz Matthey, Paul van Reijen, Norbert van den Berg, Gerrit Vermeer en Ben Rebel, Sae Matsuno en Yvonne Colijn.

De kroniek in het Jaarboek werd wederom door mevrouw W.Chr. Pieterse verzorgd.

Eind december 2009 telde het Genootschap 916leden.

Prof mr P.H.M. Gerver